

ДІАГНОСТУВАННЯ ЗАГРОЗИ БАНКРУТСТВА ПІДПРИЄМСТВА

Загострення політичної та макроекономічної нестабільності значно погіршили умови господарювання всіх економічних суб'єктів, тому необхідність аналітичного (діагностичного) дослідження з метою визначення наявності та глибини кризи на підприємстві, а також шляхів та засобів виведення його з кризового стану, не викликає сумнівів.

Діагностування банкрутства підприємства – це аналіз фінансового стану підприємства, спрямований на виявлення кризових параметрів його розвитку, які можуть спричинити загрозу банкрутства, метою якого є збір інформації про фінансовий стан підприємства та розробка рекомендацій щодо впровадження антикризової політики.

Система діагностики загрози банкрутства підприємства включає ряд етапів, які логічно витікають один з одного, що дозволяє визначити загрози в діяльності підприємства та розрахувати ймовірність його банкрутства (рис. 1).

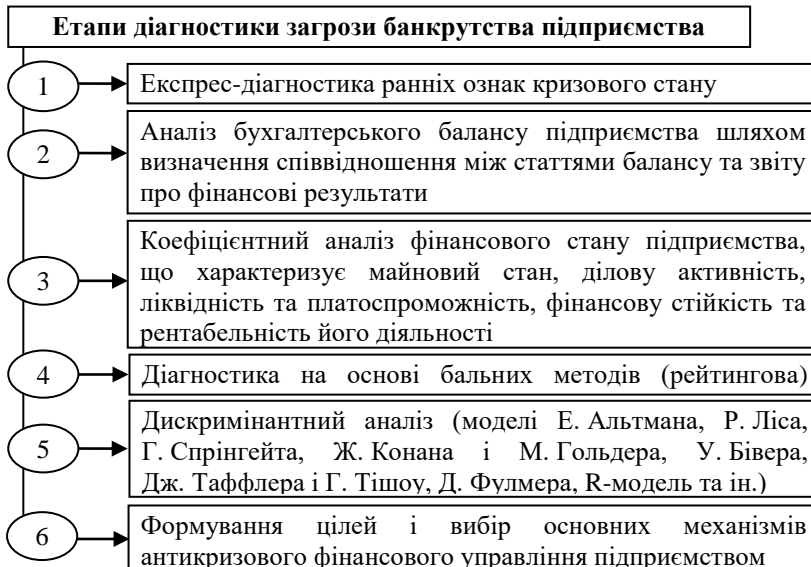

Рис. 1. Етапність діагностики загрози банкрутства підприємства

Проведення експрес-діагностики за ранніми сигналами передбачає аналіз якісних показників, зокрема методом Скоуна та ін.

Аналіз бухгалтерського балансу підприємства включає оцінку: динаміки валюти балансу та його структури; наявності та джерел формування власного капіталу; активів підприємства та їх структури щодо їх участі у виробництві та з погляду рівня їх ліквідності; динаміки та структури оборотного капіталу; власних оборотних коштів і визначення рівня ліквідності та платоспроможності; структури кредиторської заборгованості (особливо наявності простроченої заборгованості); витрат на виробництво; рентабельності (прибутковості) підприємства; розподілу та використання прибутку.

Коефіцієнтний аналіз передбачає аналіз фінансового стану підприємства за допомогою групи фінансових коефіцієнтів шляхом порівняння їх фактичних значень з нормативними.

Четвертим етапом діагностики банкрутства можна застосовувати діагностику на основі бальних методів (рейтингову оцінку), що базується на встановленні переліку репрезентативних (ключових) індикаторів, їхньому порівнянні з нормативними критеріальними значеннями для ідентифікації стану об'єкта в оперативному режимі. Підприємство відносять то тієї чи іншої області (класу) загрози банкрутства, спираючись на отримане значення репрезентативного показника.

При застосуванні дискримінантних моделей, що пропонуються науковцями інших країн, оскільки вони мають досить вагомі проблеми адаптації до сучасних вітчизняних економічних умов й не завжди придатні для використання в Україні через: побудованість на підставі іноземних статистичних даних; відмінності в бухгалтерському обліку та фінансової звітності порівняно з іноземними; невідповідність показникам міжнародної практики; неврахування галузевої специфіки функціонування (діяльності) підприємств; більший вплив на фінансовий стан підприємств внутрішніх факторів, аніж зовнішніх; нестабільну економічну та політичну ситуацію в країні, що відбивається на діяльності вітчизняних підприємств; надмірний податковий тиск.

Формування цілей і вибір основних механізмів антикризового фінансового управління підприємством може бути спрямоване на реалізацію таких цілей: а) забезпечення фінансового оздоровлення підприємства за рахунок внутрішніх резервів та/або зовнішньої допомоги; б) реструктуризація чи реорганізація; в) припинення господарської діяльності та застосування процедури банкрутства (у зв'язку з неможливістю фінансового оздоровлення підприємства).